

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/30/2018
Identifikačné číslo spisu: 1015201704
Dátum vydania rozhodnutia: 26.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1015201704.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci navrhovateľa: M. C., bytom Y. D. X/X, Y.Q., Q. Q., zastúpeného JUDr. Mariánom Ďurinom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie Sibírska 4, Bratislava, proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10. septembra 2015, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09. októbra 2018, č. k. 10Scud/22/2015-30, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09. októbra 2018, č. k. 10Scud/22/2015-30 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10. septembra 2015 z r u š u j e a v e c j e j v r a c i a n a d ě l š i e k o n a n i e .

Odporkyňa j e p o v i n n á z a p l a t i ť n a v r h o v a t e ľ o v i n a ú č e t j e h o a d v o k á t s k e j k a n c e l á r i e j e h o p r á v n e h o z á s t u p c u , v e d e n ý v o F I O b a n k a , a . s . , p o b o č k a z a h r a n i č n e j b a n k y , č . ú . : I B A N : K . , B I C / S W I F T : F I O Z S K B A X X X , n á h r a d u t r o v p r á v n e h o z á s t ú p e n i a v o v ý š k e 3 0 5 , 9 6 € v l e h o t e 3 0 d n í .

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo dňa 09.10.2018, č. k. 10Scud/22/2015-30, potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10.09.2015 (ďalej aj len „preskúmané rozhodnutie“), ktorým podľa § 65 ods. 1 a 2, § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa § 21 ods. 1 a § 174 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok zo dňa 31.07.2015. Účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10.09.2015 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) odporkyňa podľa § 65 ods. 1 a 2, § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa § 21 ods. 1 a § 174 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok zo dňa 31.07.2015, ktorou žiadal o priznanie starobného dôchodku

od dovŕšenia 55. roku veku z dôvodu výkonu zamestnania pilota v I. kategórii.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal preukázané, že navrhovateľ získal od 01.09.1973 do 24.06.1988 celkovo len 14 rokov a 301 dní v I. kategórii funkcií, ktoré obdobie sa hodnotí podľa § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení ako zamestnanie zaradené do I. pracovnej kategórie a nesplnil podmienky na priznanie starobného dôchodku od dovŕšenia veku 55 rokov podľa § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb.. Keďže zamestnanie navrhovateľa v I. pracovnej kategórii, resp. I. kategórii funkcií netrvalo k 31.12.1999, nesplnil podmienky pre priznanie starobného dôchodku pred dovŕšením dôchodkového veku 62 rokov ani podľa § 65 ods. 1 a 2 v spojení § 174 ods. 1 a 2 zákona o sociálnom poistení. Rozhodnutie odporkyne preto potvrdil ako súladné so zákonom.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že celkovo získal dobu poistenia v rozsahu viac ako 38 rokov. Zdôraznil, že doba jeho služby ako vojenského pilota, palubného technika sa započítava dvojnásobne. S touto jeho požiadavkou sa odporkyňa nevysporiadala v preskúvanom rozhodnutí, nevykonala potrebné dokazovanie a teda nezistila riadne skutkový stav.

Taktiež namietol nezohľadnenie ustanovenia § 175g ods. 2 zákona o sociálnom poistení.

Navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie a aby mu priznal náhradu trov vo výške 305,96 €.

Odporkyňa v stručnom vyjadrení nepovažovala dôvody odvolania za opodstatnené, keďže navrhovateľ neuviedol žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by spochybňovali napadnuté rozhodnutie krajského súdu. Trvala na správnosti preskúvaného rozhodnutia z 10.09.2015. Navrhla preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením najvyšší súd v konaní postupoval podľa ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Z dávkového spisu odporkyne odvolací súd zistil, že navrhovateľ žiadosťou o starobný dôchodok zo dňa 31.07.2015 žiadal o priznanie starobného dôchodku od dovŕšenia 55. roku veku z dôvodu výkonu zamestnania pilota v I. kategórii.

Podľa § 12 ods. 1 písm. a/ bod 5. zákona č. 121/1975 Zb. do I. pracovnej kategórie patria zamestnania členov leteckých posádok a pracujúcich sústavne činných v lietadlách za letu.

Podľa § 120 ods. 1 zákona č. 121/1975 Zb. služba vojakov z povolania sa zaraďuje do I. alebo II. kategórie podľa druhov vykonávaných funkcií.

Podľa § 120 ods. 1 zákona č. 121/1975 Zb. ministri národnej obrany a vnútra Československej socialistickej republiky určia vo svojej pôsobnosti, ktoré funkcie sa zaraďujú do I. kategórie a ako sa zaradenie uskutočňuje; pritom môžu určiť, v akom rozsahu sa započítava doba služby výkonného letca a doba výkonu funkcií špeciálnej povahy alebo mimoriadneho stupňa nebezpečnosti do doby zamestnania.

Podľa § 85 vyhl. č. 128/1975 Zb., ktorou sa vykonáva zákon č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení, výkonným letcom je, kto je zamestnaný (§ 10 ods. 3 zákona) ako veliteľ lietadla, pilot, navigátor, palubný mechanik, rádiotelegrafista, rádiotelefonista a palubný sprievodca. Za výkonného letca sa považuje aj ten, kto je zamestnaný ako výsadkář-inštruktor vo Zväze pre spoluprácu s armádou.

Podľa § 175g ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení účinnom od 22.12.1999, ak o nároku na starobný dôchodok podľa § 174 nebolo právoplatne rozhodnuté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, o nároku na starobný dôchodok sa rozhodne podľa predpisov účinných do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Pokiaľ navrhovateľ namietal ustanovenie § 175g ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb., ktoré je ustanovením prechodným, túto jeho odvolaciu námietku odvolací súd nepovažoval za dôvodnú, keďže konanie o starobnom dôchodku navrhovateľa nebolo začaté pred 22.12.1999; začalo až na základe žiadosti zo dňa 31.07.2015.

Na presné vykazovanie a sledovanie dôb vojenskej služby v I. a II. kategórii funkcií a predchádzajúceho občianskeho zamestnania v jednotlivých pracovných kategóriách (I., II. a III.) pre posúdenie nároku a výpočet dávok dôchodkového zabezpečenia a na posúdenie nárokov a určenie výšky peňažných dávok podľa zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení neskorších predpisov s odkazom na § 111 a 130 zákona č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov sa predpisom VšeobP-3 pre každého vojaka v služobnom pomere zaviedol „Výkaz dôb a kategórií funkcií (pracovných kategórií) rozhodných pre realizáciu kádrových opatrení, pre zabezpečenie peňažnými dávkami podľa zákona o niektorých služobných pomeroch vojakov a pre sociálne zabezpečenie“ (ďalej len „výkaz“). Na spracovanie a vyplňovanie výkazu bola nariadením náčelníka generálneho štábu ĽS. ľudovej armády, 1. zástupcom ministra národnej obrany č. 11 z 02.08.1985 vydaná „Smernice náčelníka kádrovej správy ministerstva národnej obrany pro zpracování výkazu dob a kategorií funkcí (pracovních kategorií) rozhodných pro realizaci kádrových opatření, zabezpečení peněžitými dávkami podle zákona o některých služebních poměrech vojáku a pro sociální zabezpečení“ (ďalej len „smernica“). Podľa pokynov uvedených v smernici sa vecne príslušnými funkcionármi v období od 01.01.1986 do 31.08.1986 spracovávali originály výkazov. Výkaz bol súčasťou evidenčných záznamov zakladaných do osobného spisu každého vojaka v služobnom pomere.

Odporkyňa sa v preskúvanom rozhodnutí žiadnym spôsobom nevysporiadala s požiadavkou navrhovateľa na priznanie starobného dôchodku z titulu, že ako vojak z povolania vykonával službu podľa § 85 vyhl. č. 128/1975 Zb. v I. kategórii funkcií, ktorá mu mala byť hodnotená do doby zamestnania dvojnásobne. Nevykonala žiadne dokazovanie na preukázanie, resp. vylúčenie opodstatnenosti takej požiadavky. Na tom základe odvolací súd dospel k záveru, že zistenie skutkového stavu odporkyňou je nedostačujúce na posúdenie veci. Toto pochybenie odporkyne opomenul aj krajský súd, ktorý sa tiež nevysporiadal s odvolacou námietkou navrhovateľa ohľadom dvojnásobného hodnotenia tejto doby v I. kategórii funkcií.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 250j ods. 2 písm. c/ OSP zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní si odporkyňa vyžiada od príslušného orgánu výkaz dôb a kategórií funkcií, zistí, či a v akom rozsahu bola navrhovateľovi doba činnosti výkonného letca hodnotená v I. kategórii funkcií do doby zamestnania dvojnásobne a o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok odo dňa dovŕšenia veku 55 rokov rozhodne znovu, pričom nové rozhodnutie riadne odôvodní.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Navrhovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby v roku 2015 (prevzatie a príprava zastúpenia + podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne) po 64,53 € + 2 x režijný paušál po 8,39 € + za 2 úkony právnej služby v roku 2018 (účasť na pojednávaní dňa 09.10.2018 + podanie odvolania) po 70,85 € + 2 x režijný paušál po 9,21 €, celkovo vo výške 305,96 €,

ktorú je odporkyňa podľa § 149 ods. 1 OSP povinná zaplatiť právnemu zástupcovi navrhovateľa na účet jeho advokátskej kancelárie v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.